

שיעור בהיסטוריה לשר החינוך

10:13 09.05.2021 [זהבה גלאון](#)

נכון עשה פרופסור עודד גולדרייך שגלגל את שר החינוך גלנט מכל המדרגות כשהודיע לו שהוא אינו מתכוון להתייצב ל"שימוע" שמבקש לבחון את נסיבות חתימתו על עצמות ופעילותו הפוליטית ב-16 השנים האחרונות. תהליך ה"שימוע" מתבצע במסגרת הפארסה המחפירה שנקראת "הליך בדיקה" בשאלת מועמדותו לפרס ישראל.

הנה שיעור היסטוריה קצר לשר החינוך: ג'וזף מקארתי, שעל שמו נטבע הביטוי "מקארתיזם", היה סנטור רפובליקני אמריקאי שבשנות ה-50 רדף והרס את חייהם של מאות רבות של אמריקאים, חלקם הגדול יהודים, בהאשמה כוזבת של תמיכה בקומוניזם - ולא פחות מכך, ברדיפת הומוסקסואלים, שנחשבו בעיניו למרגלים בזויים. הוא עשה את זה באמצעות סדרת שימועים בקונגרס שבהם הוקיע "בוגדים" והומואים שרובם המוחלט היו אזרחים אמריקאים פטריוטים, כמעט תמיד בלי הוכחות או באמצעות מידע שקרי. בהתחלה הוא התמקד באמנים ובאנשי רדיו, טלוויזיה וקולנוע, והרס את הקריירה של רבים מהם, שלאחר שנחשדו בחוסר נאמנות אולפנים ותחנות לא הסכימו להעסיק אותם.

נשמע מוכר? חכו חכו: אחר כך הוא עבר לטפל בעובדי ממשלה וצבא שלדעתו לא היו נאמנים למדינה, וגיבש רשימות של עובדים שאותם דרש מהממשל להדיח. הוא קרא ל-20 שנות השלטון של המפלגה הדמוקרטית שקדמו לקדנציה שלו, שכללו בין השאר את הבסת הנאצים במלחמת העולם השנייה, "עשרים שנה של בגידה", ותקף את הנשיא אייזנהאואר בגלל שלדעתו לא טיהר מספיק את שורות השלטון מעובדים שלדעתו היו "חתרנים ומרגלים" - כמובן בלי שום הוכחה חוץ מזה שמונו על ידי הנשיא הקודם - בוגד ידוע בשם הארי טרומן, שבין השאר הטיל את פצצות האטום על יפן.

גם שכתוב ההיסטוריה הזה נשמע מוכר? אם כן, רק שווה להזכיר שאחד ההישגים הגדולים של מקארתי הייתה הנחיה שאסרה על ספריות של משרד החוץ האמריקאי להחזיק ספרים שלדעתו שנויים במחלוקת וחתרניים, מה שהוביל לא מעט ספריות אמריקאיות לשרוף את הספרים הללו, מה שפסק רק כשהנשיא אייזנהאואר בעצמו הפציר באמריקאים לא לפחד לקרוא אף ספר בספרייה.

סוכריה אחרונה: אחד מהיעדים הבכירים של מקארתי היה אלברט איינשטיין, שכזכור מעבר להישגיו המדעיים האדירים גם הוצע לו להיות נשיאה הראשון של מדינת ישראל. איינשטיין סיכן את מעמדו בארה"ב וכתב בשמו מכתב לוועדה של מקארתי כדי להגן על מורה בית ספר מניו יורק שהיה אחד מקורבנות השימועים. איינשטיין כתב לוועדה שבאמריקה "פוליטיקאים רדיקליים הצליחו להנחיל בציבור פחד מכל מעשה אינטלקטואלי באמצעות זריית האשמות על איומים מבחוץ. כעת כשהצליחו בכך, הם עוברים לדיכוי חופש ההוראה ולשלילת מקומות העבודה של כל אלה שמסרבים להיכנע בפניהם". אחח, תראו איזה בוגד היה האינשטיין הזה.

שידור חוזר של ההיסטוריה: עכשיו אולי אין לשר גלנט, שהחליט לשלול את פרס ישראל למתמטיקה מפרופסור גולדרייך, סבלנות להכיר את "הפרטים ההיסטוריים המדויקים". אבל האמת היא שהוא לא צריך, כי אנחנו מקבלים בישראל של ההווה שידור חוזר של ההיסטוריה הזאת, באדיבות חבריו בממשלה: הדחת עובדי ציבור בהאשמות של חתרנות - צ'ק. רדיפת אמנים, וביטול תקציבים של הצגות על הכיבוש שמתוארת כ"טרור" - צ'ק. סימון חיילים ששברו שתיקה על מה שעשו בשטחים וכל מי שמדבר נגד הכיבוש כ"גייס חמישי" - צ'ק. הפצת שנאה כלפי אנשים שתומכים בזכויות אדם ובצדק חברתי - צ'ק. צנזור ושכתוב ספרים שמקדמים שוויון ודו-קיום - צ'ק.

הדבר האחרון שנותר לך לזכור השר גלנט, זה מה קרה בסוף: מקארתי גמר את הקריירה והפך לאחד הסנטורים הבודדים בהיסטוריה האמריקאית שגונה על ידי הקונגרס בגלל השתוללות המטורפת

שלו. מזימה יהודית-קומוניסטית-הומואית בארה"ב הייתה כמובן רק בראש של אנטישמים הומופובים כמו מקארתי, אבל זה לא עזר לאלו שהואשמו על ידו, שרבים מהם איבדו את משפחותיהם וירדו מנכסיהם, ומספר לא קטן מהם אף התאבד אחרי שעולמם חרב עליהם.

כחול לבן עוצר בקו הירוק - אתה והחברים שלך מנסים לטשטש את ההבחנה בין ישראל לבין השטחים, ולהתייחס לכיבוש כנקניקיה: נהדר, כל עוד לא מספרים לך איך עושים אותו. אתם יכולים לחשוב עד מחר שיש לכם מונופול על אהבת המדינה, אבל זה לא שווה כלום אם ה"אהבה" שלכם לישראל היא בסך הכול כיסוי שקוף לדה-לגיטימציה, לשנאת ורדיפת מתנגדי הכיבוש.

מה הלקח? הלקח הוא לא לפחד, להיות גאים בערכים שלנו ולהמשיך להיאבק בחזרה כי אנחנו נחנקים - מהמחיר הכבד ביותר שהכיבוש גובה מאיתנו, ממחיר הדמים, הקזת הדם, השכול, הריקבון המוסרי, וההשחתה שלנו כחברה דמוקרטית. להמשיך ולהיאבק כדי שיגדל כאן דור שאוהב ודורש שוויון ודמוקרטיה. להפוך את מדינת ישראל למקום שמשקף את הערכים האלה ולא את הפנטזיות של אנשים מסוגו של גלנט. אם לא ניזהר, ישראל תהיה דומה יותר ויותר לבבואה שלו: מדינה פרנואידי, המדברת על "נאמנות" אך כמהה לחנופה, מדינה שאזרחיה הם אויבים בפוטנציה. אנו ניצבים על סף תהום, ומהקרקעית משתקפים אלינו פניו המקארטיסטים של גלנט.